

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/627/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213020
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412213020.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/116/2012-143 zo dňa 2. októbra 2014 takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4C/116/2012-143 zo dňa 2. októbra 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil v kolkoch súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, ktorý je 20,-Eur (Položka č. 1 písm.a) Sadzobníka súdnych poplatkov).

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil „ bez náhrady“. V odvolaní uviedol, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie podľa ustanovenia § 169 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „ O.s.p.“), preto je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. Súdny poplatok mu bol vyrubený zrejme za podané odvolanie proti rozsudku okresného súdu, ktorým bol jeho návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietnutý. Podľa Položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri Položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Podal odvolanie proti rozsudku a nie návrh. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolania. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 39/2007 z 29.3.2007, podľa ktorého „ za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že v Prílohe Zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolanie voči rozhodnutiu súdu o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom. V rozpore so Zákom o súdnych poplatkoch mu bola uložená poplatková povinnosť, ktorú nemal. Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vylúčené. Podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012. V danom prípade ním bol podaný návrh na začatie konania pred 1.10.2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č.

286/2012 Z.z., a preto v súvislosti s podaným odvolaním je nutné aplikovať právny stav do 30.9.2012. Do 30.9.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. písm.k) Zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, O.s.p., ako vecne správne potvrdil.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 4 prvá veta Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „ Zákón o súdnych poplatkoch“) , v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania, alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1, 2 prvá, druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v Sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „ percentná sadzba“) alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Konanie o súdnych poplatkoch je osobitne upravené v Zákone o súdnych poplatkoch a to v ustanoveniach § 12 až § 14. V ustanovení § 14 je vyjadrený vzťah Zákona o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku, ako vzťahu zákona špeciálneho (lex specialis), čo je v danom prípade Zákón o súdnych poplatkoch k zákonu všeobecnému,(lex generalis) a to k Občianskemu súdnemu poriadku. Obidve tieto právne normy sú formálnymi prameňmi občianskeho procesného práva. Na časti procesného postupu, ktoré neupravuje Zákón o súdnych poplatkoch odlišne od Občianskeho súdneho poriadku sa použijú primerane ustanovenia O.s.p.

Medzi dispozitívne úkony účastníka patrí i podanie riadneho opravného prostriedku - odvolania podľa ustanovenia § 201 a nasl. O.s.p. Dispozičný princíp, ktorý je jednou zo základných zásad občianskeho súdneho konania, sa uplatňuje i v konaní odvolacom, ktoré bez návrhu nemôže byť začaté. Odvolanie teda plní funkciu návrhu na začatie odvolacieho konania.

V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie (§ 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Treba uviesť, že poplatníkom je odvolateľ bez ohľadu na to, či je odvolateľ oprávnenou osobou alebo nie, či bolo odvolanie podané včas alebo oneskorene, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, resp. nemá náležitosti podľa ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. Súdny poplatok sa neplatí z odvolania proti súdnemu rozhodnutiu procesnej povahy a proti rozhodnutiu o trovách konania (viď uznesenie NS SR z 24.7.1997, sp.zn. 1Co 10/1997) . Poplatková povinnosť vzniká okamihom, v ktorom nastanú právne skutočnosti, s ktorými zákon spája vznik tejto povinnosti. Vznik poplatkovej povinnosti značí vznik povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vznik poplatkovej povinnosti spôsobujú výlučne procesnoprávne skutočnosti predvídané normami procesného práva. V odvolacom konaní vzniká poplatková povinnosť odvolateľovi (poplatníkovi) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch) . Po podaní odvolania vo veciach poplatkov za konania na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd. Týmto orgánom je predovšetkým súd prvého stupňa. O poplatku za odvolanie v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej sa rozhoduje uznesením (tzv. vzor 4 O.s.p.). Nepoužíva sa výzva na zaplataenie súdneho poplatku (tzv. vzor 4a O.s.p.), pretože k zastaveniu odvolacieho konania pre nezaplataenie súdneho poplatku nemôže dôjsť.

Nakoľko vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde sa rozhoduje vždy uznesením, musia sa použiť ustanovenia § 167 a nasl. O.s.p. v rozsahu, ktorý zodpovedá účelu Zákona o súdnych poplatkoch. Uznesenie o poplatkovej povinnosti sa musí doručiť každému, komu je v ňom uložená povinnosť. V preskúmanej veci je odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku. Nie je možné súhlasiť s tvrdením navrhovateľa, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie a je nepreskúmateľné. Je potrebné vychádzať z obsahu napadnutého uznesenia, pretože už v samotnom výroku uznesenia je obsiahnuté aj

odôvodnenie, ktoré je primerané účelu, pre ktoré bolo vydané (čo nie je v rozpore s ustanovením § 169 ods. 1 O.s.p.). Z uznesenia vyplýva, že sa jedná o súdny poplatok za odvolanie voči rozsudku, ktorý je 20,-Eur podľa Položky č. 1 písm.a) Sadzobníka súdnych poplatkov, pričom navrhovateľ je povinný ho zaplatiť v lehote 10 dní od doručenia uznesenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že uznesenie predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodnutia súdov, preto zákon nevyžaduje také prísne formálne náležitosti na písomné vyhotovenie uznesenia, ako na písomné vyhotovenie rozsudku. Je nepochybné, že napadnuté uznesenie má náležitosti podľa ustanovenia § 169 ods. 1 O.s.p., pričom aj keď prvostupňový súd uviedol nesprávnu Položku Sadzobníka súdnych poplatkov, namiesto správnej Položky 7a, navrhovateľovi musí byť zrejmé, z akého dôvodu bolo napadnuté uznesenie vydané, už i vzhľadom na to, že sám navrhovateľ tento dôvod napokon vo svojom odvolaní špecifikoval, pričom táto nesprávnosť nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

Súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch oslobodené od poplatku od 1.7.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na Zákon č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Išlo o vecné oslobodenie od poplatku (vecné oslobodenie znamená, že určité druhy konania sú oslobodené od súdnych poplatkov vzhľadom na predmet konania, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch. Zákonom č. 286/2012 Z.z. z 11.9.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novele Zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 1.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom) .

Z intertemporálneho ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely Zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012.

Pri výklade predmetného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu Zákona o súdnych poplatkoch a použiť definície pojmu poplatkový úkon (§ 1 Zákona o súdnych poplatkoch), ako aj vznik poplatkovej povinnosti (§ 5 Zákona o súdnych poplatkoch) a ostatnú terminológiu aplikovanú v Zákone o súdnych poplatkoch.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý, alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkoch ustanovený súdny poplatok za konanie, a toto bolo začaté do 30.9.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity jedine vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.9.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho vzťahu pred novelou č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa ustanovenia § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.9.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.9.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.9.2012.

Podľa Položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 1.10.2012 vyplýva, že z návrhu za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,-Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 prvá veta Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto potom poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že navrhovateľ podal na okresný súd dňa 27.9.2012 návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, ktorá mu mala byť spôsobená (okresným súdom) nesprávnym úradným postupom. Pretože do 30.9.2012 konanie bolo vecne oslobodené od súdneho poplatku, navrhovateľovi nevznikla podaním návrhu poplatková povinnosť, a to prihladnuc i na intertemporálne ustanovenie § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti rozsudku okresného súdu č.k. 4C 116/2012 - 105 zo dňa 12. novembra 2013, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý, podal navrhovateľ odvolanie dňa 19.12.2013, a teda dňom podania odvolania sa začalo odvolacie konanie.

Pretože poplatková povinnosť navrhovateľa v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania, pričom od 1.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa ustanovenia § 6 ods. 2 druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, Položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, a to vo výške 20,-Eur.

Odvolací súd poukazuje na to, že jedine v prípade, ak by nielen konanie na okresnom súde, ale zároveň aj odvolacie konanie sa začalo do 30.9.2012, vzťahovalo by sa vecné oslobodenie od poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch aj na odvolacie konanie podľa ustanovenia § 4 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch.

Odvolací súd na základe vyššie uvedeného napadnuté uznesenie okresného súdu, ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.